

Samfunnsbedriftene
Pb. 1378 Vika
0114 OSLO

Deres ref
439

Vår ref
22/935-5

Dato
30. juni 2022

Svar på anmodning om avklaring av åpenhetslovens virkeområde for interkommunale selskaper (IKS)

Vi viser til brev mottatt 9. mai 2022 fra Samfunnsbedriftene angående åpenhetsloven. Spørsmålet er om interkommunale selskaper er omfattet av åpenhetsloven. Det vises til at åpenhetslovens lovtekst og forarbeidene i Prop. 150L (2020-2021) sett i sammenheng, skaper uklarhet om interkommunale selskaper er omfattet.

Åpenhetsloven omfatter «større virksomheter», jf. åpenhetsloven § 2. Det følger av § 3 første ledd bokstav a, at med større virksomheter menes virksomheter som omfattes av regnskapsloven § 1-5, eller som på balansedagen overskrider grensene for to av følgende tre vilkår:

1. salgsinntekt: 70 millioner kroner
2. balansesum: 35 millioner kroner
3. gjennomsnittlig antall ansatte i regnskapsåret: 50 årsverk.

Virksomhetene som omfattes av åpenhetsloven, er ut fra åpenhetslovens definisjon og regnskapslovens system sett i sammenheng, virksomheter som ikke er «små foretak» etter regnskapsloven § 1-6. Dette gjelder virksomheter som er «store foretak» etter regnskapsloven § 1-5, og virksomheter som oppfyller størrelseskriteriene i åpenhetslovens definisjon.

Hvorvidt en virksomhet omfattes av regnskapsloven § 1-5, beror blant annet på om virksomheten er regnskapspliktig etter § 1-2. Dette gjelder for eksempel aksjeselskaper, allmennaksjeselskaper og statsforetak, jf. første ledd nr. 1 – 3, samt selskap som definert i selskapsloven § 1-2 første ledd bokstav a, med unntak av interkommunale selskaper, jf. nr. 4. Interkommunale selskaper er med dette i utgangspunktet unntatt regnskapsloven. Det

følger imidlertid av regnskapsloven § 1-2 første ledd nr.12 at virksomheter som er regnskapspliktig etter regnskapsloven gjelder også «andre som etter særskilt bestemmelse i eller i medhold av lov har regnskapsplikt etter regnskapsloven». Det er mange virksomheter som er regnskapspliktige etter spesiallovgivning og som dermed omfattes av åpenhetsloven, som interkommunale selskaper, jf. IKS-loven § 27 første ledd.

Åpenhetsloven gjør ikke skille på virksomheter er regnskapspliktige etter regnskapsloven eller etter spesiallovgivning. Interkommunale selskaper omfattes dermed av åpenhetsloven som følge av spesialreguleringen i IKS-loven.

Departementet har ifølge åpenhetsloven § 3 annet ledd annet punktum forskrifthjemmel til å kunne unnta virksomheter fra åpenhetsloven. Departementet har per i dag ikke tatt i bruk denne forskriftshjemmelen.

Med hilsen

Aslaug Skrede Gauslaa (e.f.)
avdelingsdirektør

Katrin Kvaran
fagrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi:
Finansdepartementet
Forbrukertilsynet
Kommunal- og distriktsdepartementet